

Rezolucja Europejskiego Komitetu Regionów – Projekt budżetu UE na 2018 rok

(2017/C 306/02)

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR),

- uwzględniając swą opinię w sprawie śródkresowego przeglądu wieloletnich ram finansowych (WRF),
- uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z 15 marca 2017 r. w sprawie ogólnych wytycznych dotyczących przygotowania budżetu na rok 2018 – Sekcja 3 – Komisja (2016/2323(BUD)),

1. Z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w przyjętym rocznym budżecie UE na 2017 r. uwzględniono zalecenie KR-u dotyczące zwiększenia inwestycji w badania, innowacje i infrastrukturę, wystarczających środków na zobowiązania i płatności dla Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych oraz większych środków na uzupełnienie brakujących transgranicznych połączeń transportowych⁽¹⁾. Podkreśla jednocześnie, że nadal istnieje wiele dziedzin, w których sugestie KR-u nie zostały wzięte pod uwagę, głównie ze względu na ograniczoną wielkość budżetu UE; w dziedzinach tych konieczne są jednak dalsze wysiłki.

2. Podkreśla, że budżet UE na 2018 r. powinien zapewnić Unii Europejskiej środki niezbędne do zmierzenia się ze wspólnymi, pilnymi europejskimi wyzwaniami, zwłaszcza w odniesieniu do migracji, bezpieczeństwa, zmiany klimatu, ożywienia gospodarczego i poprawy sytuacji społecznej i tym samym wnieść wymierną europejską wartość dodaną dla obywateli europejskich.

3. Przypomina, że budżetowi UE nadal brakuje pewnej elastyczności, by reagować równocześnie na liczne nieprzewidziane wydarzenia, i że proponowany przegląd śródkresowy WRF został zaplanowany z myślą o tym problemie.

4. Ubolewa, że Rada potrzebowała tak wiele czasu, by uzgodnić swoje stanowisko wobec wniosku Komisji dotyczącego przeglądu śródkresowego, i że w związku z tym władza budżetowa nie mogła wykorzystać wszystkich środków zaproponowanych przez Komisję w ramach procedury budżetowej na rok 2017. Z zadowoleniem przyjmuje jednak porozumienie osiągnięte wreszcie w dniu 5 kwietnia 2017 r. przez Parlament Europejski i Radę, którego celem było zapewnienie dodatkowych środków w wysokości 6,009 mld EUR (15 % to przegrupowania środków, a 85 % to nieprzydzielone środki) obejmujących 3,9 mld EUR na środki związane z migracją w UE (2,55 mld EUR) i zarządzenie głównym przyczynom migracji poza UE (1,39 mld EUR), a także 2,1 mld EUR na zatrudnienie i wzrost, spośród których 1,2 mld EUR przeznaczono by na inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych.

5. Z zadowoleniem przyjmuje zwiększenie poziomu finansowania w celu rozwiązania kryzysu migracyjnego i uchodźczego w 2017 r. Wzywa do dalszego zwiększenia środków finansowych, w tym takich jak Fundusz Azylu, Migracji i Integracji, Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, aby zapewnić systematyczne i zrównoważone podejście do zarządzania migracją i do kontroli granic. Ponawia apel o ułatwienie bardziej bezpośredniego dostępu władz lokalnych i regionalnych do finansowania przeznaczanego na zarządzanie migracją i integracją. Proponuje także zapewnienie odpowiedniego finansowania powrotów dobrowolnych, a także udzielenie pomocy krajom pochodzenia w ponownej integracji powracających obywateli. Uważa, że istotne jest również opracowanie w tym celu wytycznych dotyczących możliwych synergii między istniejącymi funduszami.

6. Zauważa z zaniepokojeniem, że w budżecie UE na 2017 r. odnotowano bezprecedensowy spadek środków na płatności dla programów realizowanych w ramach polityki spójności, i że gdyby nie przyjęto budżetu korygującego nr 4 na 2016 r., spadek byłby jeszcze gwałtowniejszy. Podkreśla, że wszystkie właściwe podmioty powinny zmaksymalizować wysiłki, aby przyspieszyć realizację budżetu, i że kluczowe znaczenie ma zapewnienie wystarczających środków w 2018 r., aby uniknąć powstania kolejnych zaległości w zakresie płatności. W związku z tym przyjmuje z zadowoleniem prognozy dotyczące płatności do 2020 r. przedstawione przez Komisję we wniosku dotyczącym śródkresowego przeglądu WRF. Podejmie starania w celu określenia najlepszych praktyk w zakresie przyspieszenia absorpcji środków z programów polityki spójności oraz w celu informowania organu władzy budżetowej o tych praktykach.

⁽¹⁾ Środki na zobowiązania w pozycji 06 02 01 01 „Usunięcie wąskich gardeł, zwiększenie interoperacyjności kolei, uzupełnienie brakujących połączeń oraz modernizacja odcinków transgranicznych” zostały zwiększone o dodatkowe 82,28 mln EUR w porównaniu do roku 2016.

7. Ponownie zwraca uwagę na potrzebę zwiększenia wsparcia finansowego UE na rozwój obszarów wiejskich ze względu na ich znaczenie w Europie i wzywa do ustanowienia środków finansowych bezpośrednio dostępnych dla europejskich rolników dotkniętych klęskami żywiołowymi i różnego rodzaju kryzysami⁽²⁾. W szczególności podkreśla znaczenie wzmocnienia działań na rzecz bezpieczeństwa żywnościowego oraz wsparcia dla rolników, których gospodarstwa ucierpiały z powodu kryzysu głównie w sektorze mleczarskim, lecz także w sektorze mięsa, owoców i warzyw.

8. Apeluje o zapewnienie wystarczających środków finansowych na wzmocnienie polityki współpracy terytorialnej w celu zapewnienia jej wkładu w osiągnięcie harmonijnego rozwoju gospodarczego, społecznego i terytorialnego całej Unii Europejskiej.

9. Z zadowoleniem przyjmuje propozycję Komisji dotyczącą przedłużenia EFIS do 2020 r., ale nalega, by doprecyzowano i wzmocniono synergię z europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi. Przypomina, że EFIS 2.0 nie ma na celu zastąpienia istniejących funduszy UE i domaga się, by uściślono definicję zasady dodatkowości i zachęcono do przestrzegania równowagi geograficznej. Ponawia swój stanowczy sprzeciw wobec finansowania przedłużenia działalności EFIS z instrumentu „Łącząc Europę”.

10. Jak stwierdzono w punkcie 25 opinii SEDEC-VI/008 „Reakcja UE na wyzwania demograficzne”, Komitet Regionów domaga się, by UE dążyła do włączania kwestii demograficznych do wszystkich obszarów polityki i uwzględniła w swoim budżecie działy ukierunkowane na umożliwianie rozwoju tych strategii politycznych i działań, a także ustanowiła priorytetowe mechanizmy dla regionów, w których skutki przemian demograficznych są szczególnie odczuwalne.

11. Apeluje o odpowiedni poziom środków na zobowiązania w ramach programu „Horyzont 2020” w 2018 r., ale zauważa z niepokojem, że wiele zainteresowanych stron, w tym MŚP, powstrzymuje się od składania propozycji projektów w ramach programu „Horyzont 2020” ze względu na ograniczone zasoby.

12. Podkreśla potrzebę zwiększenia środków COSME, aby zapewnić MŚP dostęp do finansowania i sprzyjać tworzeniu miejsc pracy w UE.

13. Z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, by uzupełnić o 500 mln EUR środki na zobowiązania z tytułu Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Ponadto podkreśla znaczenie dalszego rozwijania gwarancji dla młodzieży, gdyż wyników osiągniętych w ramach tego programu nadal nie można uznać za w pełni zadowalające.

14. Przypomina, że w 2018 r. dojdzie do śródkresowego przeglądu instrumentu „Łącząc Europę” oraz programu „Horyzont 2020” i przedstawione zostaną propozycje dotyczące kolejnego programu ramowego (9PR). Ponieważ cały ten proces jest związany z negocjacjami w sprawie kolejnych wieloletnich ram finansowych, podkreśla, że w rozmowach dotyczących wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE trzeba będzie rozwiązać wiele kluczowych kwestii.

15. Zwraca uwagę na ogromny sukces programu Erasmus w rozwiązywaniu problemów młodych ludzi w dostępie do odpowiedniej edukacji i szkoleń lub możliwości zatrudnienia. Wzywa do przyznania odpowiednich środków finansowych europejskiemu korpusowi solidarności. Umożliwienie młodzieży zdobycia dodatkowych umiejętności za pośrednictwem pracy i wolontariatu przynosi korzyści sektorowi publicznemu i prywatnemu. Dlatego też podkreśla znaczenie współpracy z sektorem prywatnym w celu połączenia środków publicznych i prywatnych na takie inicjatywy jak europejski korpus solidarności⁽³⁾.

16. Podkreśla, że UE powinna dogłębnie zaangażować się w wypełnianie swoich zobowiązań w dziedzinie ochrony środowiska poprzez prowadzenie konkretnej i wiarygodnej polityki w zakresie przeciwdziałania zmianie klimatu, opartej na spójnych ramach regulacyjnych i wyposażonej w solidne środki finansowe. W związku z tym wzywa Komisję do zapewnienia wystarczających środków w projekcie budżetu na 2018 r. oraz do przedstawienia śródkresowej oceny postępów w osiąganiu celu polegającego na przeznaczaniu 20 % wydatków na rzecz klimatu w ramach WRF na lata 2014–2020.

⁽²⁾ Rezolucja w sprawie projektu rocznego budżetu UE na 2017 r.

⁽³⁾ Opinia KR-u COR-2017-00851.

17. Z niepokojem zauważa, że bez intensywnych dodatkowych działań nie uda się osiągnąć do 2020 r. unijnych celów w zakresie różnorodności biologicznej. Podkreśla w związku z tym znaczenie uwzględnienia kwestii ochrony różnorodności biologicznej w budżecie UE, zwiększenia finansowania zgodnie z art. 9 ust. 4 rozporządzenia LIFE w ramach obecnego programu LIFE Natura 2000 oraz zapewnienia dodatkowych funduszy na nowe środki w ramach planu działania na rzecz poprawy wdrażania dyrektyw dotyczących ochrony przyrody do 2020 r. W tym kontekście podkreśla, że uruchomienie przez Komisję Europejską narzędzia peer to peer do przeglądu wdrażania przepisów dotyczących ochrony środowiska będzie wymagało odpowiedniego przydziału środków budżetowych w 2018 r. Powinno to uzupełniać istniejące środki budżetowe wspierające skuteczne wdrażanie prawodawstwa UE w zakresie środowiska naturalnego, zgodnie z programem na rzecz lepszego stanowienia prawa.
18. Popiera propozycję Komisji Europejskiej, by podnieść do 90 % stopę finansowania na wspieranie, w ramach priorytetów inwestycyjnych EFRR, środków na rzecz przewidywania poważnych klęsk żywiołowych, zapobiegania im i likwidacji ich skutków.
19. Oczekuje, że w 2017 r. Komisja Europejska uruchomi, w ramach przeglądu wdrażania polityki ochrony środowiska, narzędzie wzajemnych kontaktów (*peer-to-peer*) i przeznaczy na nie wystarczające środki w 2018 r., bez uszczerbku dla innych linii budżetowych wspierających wdrażanie prawodawstwa UE w zakresie ochrony środowiska.
20. W związku z tym apeluje, by stopniowo koncentrować większą część środków z tytułu europejskiej polityki sąsiedztwa na finansowanie projektów na szczeblu niższym niż krajowy w celu dostosowania zasobów finansowych UE do potrzeb podmiotów lokalnych i regionalnych.
21. Podkreśla znaczenie wykorzystania synergii między istniejącymi funduszami, takimi jak: Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji (3 mld EUR), kryzysowy fundusz powierniczy UE dla Afryki (1,8 mld EUR), regionalny fundusz powierniczy Unii Europejskiej w odpowiedzi na kryzys w Syrii (1 mld EUR), a także inne instrumenty finansowe mogące potencjalnie zapewnić do 8 mld EUR w okresie 2016–2020 na realizację porozumień; należy też rozważyć inne możliwe synergije z EFIS.
22. Wzywa Komisję do rozważenia możliwości ponownego wprowadzenia dawnego Instrumentu na rzecz Administracji Lokalnej wykorzystywanego przez kraje przystępujące oraz rozszerzenia zakresu jego stosowania na kraje objęte EPS, ze ściślejszymi uregulowaniami dotyczącymi zwrotu, wymagającymi realizacji bardziej konkretnych i bardziej zrównoważonych projektów.
23. Wzywa do opracowania wspólnotowego instrumentu stabilizacji w celu umożliwienia np. libijskim władzom lokalnym – poprzez odpowiednie programy w zakresie budowania potencjału – zwiększenia ich zdolności do świadczenia usług na rzecz obywateli, tworzenia miejsc pracy i rozwoju terytorialnego. W tym kontekście cennym instrumentem mógłby być fundusz powierniczy zarządzany w partnerstwie z europejskimi miastami i regionami; w szczególności można by tu skorzystać z innowacyjnych instrumentów prawnych.
24. Wzywa do finansowania programu „Erasmus dla demokratycznie wybranych przedstawicieli władz lokalnych i regionalnych”, aby zwiększyć ich zdolność do wymiany pomysłów i dobrych praktyk, a tym samym propagować zrównoważony rozwój lokalny i regionalny.
25. Przypomina o zasadach dotyczących równych szans przy ustalaniu budżetu i zwraca się o priorytetowe uwzględnienie tej zasady w budżecie na 2018 r.
26. Podkreśla potrzebę wyraźnego uwzględnienia aspektu płci w budżecie UE na rok 2018, zgodnie z zasadami leżącymi u podstaw europejskiego modelu społecznego w dziedzinie równości kobiet i mężczyzn.
27. Zobowiązuje swego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Trybunałowi Obrachunkowemu oraz przewodniczącemu Rady Europejskiej.

Bruksela, dnia 12 maja 2017 r.

Markku MARKKULA

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów